

TREBALL FINAL DE GRAU

TRADUCCIÓ DEL TESTAMENT DE MARK TWAIN

Cèlia Boix Estrada

Tutora: Marta Company Borràs

Grau de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

Universitat Oberta de Catalunya

28 de maig de 2024

Resum

L'objectiu principal d'aquest treball final de grau és assumir el que podria ser un encàrrec real d'un text jurídic aplicant els coneixements adquirits en aquest grau a través de la traducció del testament de Mark Twain de l'anglès al català i de la defensa de la traducció d'aquest text jurídic, en la qual justifiquem les decisions preses durant el procés de traducció. A més, trobareu una breu explicació sobre el dret successori a Catalunya, Espanya i als Estats Units amb una taula comparativa, la biografia de l'escriptor i un glossari terminològic.

Paraules clau: traducció jurídica, testament, successió, marmessor, fideïcomissari.

Abstract

The main aim of this project is to apply the knowledge acquired during the degree, through the translation of Mark Twain's last will and testament from English to Catalan and its translation's defense, in which the decisions taken during the translation process are justified. In addition, you will find a brief explanation of inheritance law in Catalonia, Spain and the United States, a comparative table, the biography of the writer and a glossary of terms.

Key words: sworn translation, last will and testament, Inheritance Law, Executor, Trustee.

Índex

1. Introducció	4
1.2 Metodologia	4
1.3 Marc teòric	5
1.3.1 El testament a Catalunya i Espanya	6
1.3.2 El testament als Estats Units	7
1.3.3 Diferències entre el testament a Catalunya i Espanya amb els Estats Units	7
1.4 Biografia Mark Twain	8
1.4.1 Cronologia rellevant.....	9
2. Glossari terminològic	10
3. Text d'arribada	11
4. Defensa de la traducció	16
4.1 Problemes terminològics i fraseològics	16
4.1.1 <i>Doblets i triplets</i>	16
4.1.2 <i>Falsos amics</i>	17
4.1.3 <i>Topònims, antropònims i noms propis</i>	18
4.1.4 <i>Llatinismes</i>	18
4.2 Altres problemes	19
4.2.1 <i>Ordre subjecte-verb / verb-subjecte</i>	19
4.2.2 <i>Majúscules i minúscules</i>	20
4.2.3 <i>Puntuació</i>	21
5. Conclusions	22
6. Bibliografia i webgrafia	24
7. Annexos	26
7.1 Text de sortida	26
7.2 Textos paral·lels.....	31
7.2.1 Text paral·lel 1 (català)	31
7.2.2 Text paral·lel 2 (català)	33
7.2.3 Text paral·lel 3 (anglès)	36
7.2.4 Text paral·lel 4 (anglès)	38

1. Introducció

1.1 Objectius del treball

Aquest treball té la intenció d'assolir tres tipus d'objectius diferents: l'ampliació de coneixements, seguir un procés de traducció adequat i justificat i objectius sobre la tasca de traductor:

1.1.1 Objectius d'ampliació de coneixements

- a) Entendre les diferències del dret successori català, espanyol i estatunidenc.
- b) Conèixer la biografia de Mark Twain per contextualitzar el text.
- c) Aprendre i ampliar la terminologia testamentària en català i anglès.

1.1.2 Objectius del procés de traducció

- a) Crear un glossari terminològic amb 20 termes testamentaris.
- b) Buscar textos paral·lels amb l'objectiu de guiar el procés de traducció.
- c) Justificar correctament el treball i les decisions preses seguint un procés de traducció adequat.

1.1.3 Objectius sobre la tasca de traductor

- a) Poder obtenir l'habilitació com a traductor jurat (anglès-català) en finalitzar el grau de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades.
- b) Poder assumir la totalitat d'un encàrrec de traducció, concretament de la temàtica de traducció jurídica, ja que pot ser molt útil per a un futur laboral.
- c) Posar a prova, aplicar i demostrar els coneixements adquirits durant el grau.

1.2 Metodologia

Per assolir els tres tipus d'objectius esmentats en el punt anterior, seguirem els passos següents:

- Buscarem informació relacionada amb la legislació de successions a Catalunya, Espanya i als Estats Units per poder contextualitzar la traducció i drem a terme una anàlisi comparativa dels dos sistemes legals, identificant les diferències i similituds en procediments.
- Drem a terme la recerca i documentació buscant informació sobre la biografia de Mark Twain per poder entendre millor les seves últimes voluntats. Analtzarem

els aspectes biogràfics que puguin influir en les decisions testamentàries de Mark Twain. Identificarem com els esdeveniments clau en la vida de Mark Twain es reflecteixen en les seves últimes voluntats, proporcionant un context més detallat per a la traducció.

- Farem una anàlisi detallada del text original del testament en anglès, per poder entendre plenament la seva estructura i contingut. Realitzarem una lectura minuciosa del testament per captar el significat general, les intencions de l'autor i el context legal específic dels Estats Units.
- Revisarem el testament per identificar terminologia legal testamentària, que serà fonamental per a la comprensió i traducció del document. D'entre els termes identificats, seleccionarem els més rellevants i els que presentin dificultats de traducció. Investigarem i determinarem els equivalents més adequats en català per a cada terme. Amb aquest conjunt de 20 termes crearem el glossari terminològic.
- Seleccionarem textos paral·lels, és a dir, testaments i documents legals similars en anglès i català que ens serveixin com a referències durant el procés de traducció.
- Traduirem el text amb l'ajuda dels diccionaris recomanats per professors i professores durant el grau. També consultarem altres fonts de referència com glossaris legals en línia, bases de dades terminològiques i manuals d'estil per assegurar-nos que la traducció sigui adequada.
- Durant aquest procés anotarem els problemes de traducció que trobem. Per a cada problema identificat, documentarem les decisions preses i les solucions aplicades. Justificarem aquestes decisions basant-nos en criteris lingüístics i legals, així com en recomanacions de fonts acadèmiques consultades.
- Inclourem una bibliografia de totes les fonts consultades durant la fase prèvia i el procés de traducció, i la presentarem de forma clara conforme amb l'estil APA.

Seguint aquest procés aconseguirem abordar el treball garantint una traducció coherent i contextualitzada d'acord amb les particularitats culturals i lingüístiques del text.

1.3 Marc teòric

En aquest capítol expliquem com funciona el testament a Catalunya i a Espanya, així com als Estats Units. A més, observarem les diferències dels testaments amb un esquema. També, incloem una biografia per conèixer la vida i la mort de l'autor destacant les parts

més rellevants relacionades amb el testament. Aquest apartat té la finalitat de contextualitzar el text per poder interpretar la traducció de forma correcta.

1.3.1 El testament a Catalunya i Espanya

A Espanya i a Catalunya el dret de successions és part del dret civil, que està basat en el dret romà. Godayol (2006: 1) defineix que el testament “té la finalitat de possibilitar que tota persona adopti previsions pel que fa al destí del seu patrimoni després de la mort.” És a dir, són una sèrie de normatives legals que regulen la transmissió dels béns i dels drets d’una persona després de la seva mort.

En l'àmbit espanyol, el dret successori està regit principalment pel Codi Civil i aquest testament reuneix quatre característiques, com menciona García Pérez (2016: 179):

1. És un acte personalíssim, no s’admet l’atorgament del testament per un representant.
2. És un acte solemne, ja que la voluntat del testador s’ha d’expressar de la manera indicada per la llei, i el testament que no hagi seguit la llei es considera nul.
3. És un acte unilateral. En el dret espanyol els testaments mancomunats no tenen valor legal, excepte algun sobre drets forals.
4. És un acte revocable, ja que preval l’última voluntat del testador.

Segons les diferents comunitats autònomes d’Espanya aquestes normatives poden variar lleugerament, ja que algunes comunitats tenen competències legislatives pròpies. El dret civil espanyol coexisteix amb els drets forals d’àmbit territorial de Catalunya, Navarra, Galícia, les Illes Balears, Aragó i el País Basc. La diferència del dret de successió a Catalunya és sobre la legítima: “porció de l’herència de la qual el testador no pot disposar lliurement perquè la llei l’assigna als seus parents de línia directa” (Diccionari de la llengua catalana [DIEC2], 2007). Les grans diferències es troben en la successió intestada, és a dir, la que resulta quan alguna persona mor sense haver atorgat testament o en cas de testament nul. A Catalunya, els hereus del difunt són els fills, en el cas que no hi hagi fills, els nets. Posat que el difunt no tingui fills l’herència és pel cònjuge vidu o la parella estable, i si no hi ha descendents ni cònjuge o parella, hereten els ascendents (pares). A diferència del testament espanyol on en cas de no tenir descendents hereten els ascendents i el cònjuge o parella només té dret a la meitat de l’herència. Només hereta el cònjuge o parella sempre que el difunt no tingui ni ascendents ni descendents.

1.3.2 El testament als Estats Units

El testament als Estats Units, igual que al Regne Unit es basa en la Common Law. “El sistema jurídic nord-americà es basa en una constitució federal i en les constitucions dels cinquanta estats. Els EUA són un estat federal format per estats Federats.” (Godayol, 2006: 5). Aleshores,

als Estats Units, els tràmits necessaris per atorgar un testament poden variar d'un estat a un altre segons les lleis de testament. Ara bé, pel que fa als testaments i a la manera en què s'atorguen, podem establir trets comuns entre els Estats americans, que concorden amb la forma de la llei de successió anglesa, però que, en canvi, difereixen del dret successori espanyol i català.

Així doncs, García Pérez (2016) destaca les diferències més importants entre el sistema espanyol i l'anglosaxó, que són sobre l'atorgament del testament, la redacció, la figura del notari, les funcions del marmessor, l'existència de la legítima, la legislació vigent, el protagonisme dels testimonis, la concepció del tutor legal, la llibertat de testar i la trajectòria de l'herència. Als Estats Units no és necessària la figura del notari per donar validesa als testaments, en canvi, a Espanya el notari és qui redacta els testaments, els signa i els atorga. Als Estats Units els testaments han d'estar signats per dos o més testimonis, a Espanya és innecessari.

Un altre aspecte diferent és l'estructura del testament, tant a Catalunya com a Espanya s'utilitza una estructura intuïtiva i sistemàtica. En canvi, als Estats Units és una mica més desorganitzat tot i ordenar les clàusules per punts.

1.3.3 Diferències entre el testament a Catalunya i Espanya amb els Estats Units

La successió a Catalunya i Espanya	La successió als Estats Units
El testament 1. És un acte unilateral: els testaments mancomunats no tenen valor legal. 2. És un acte personalíssim. 3. És un acte revocable. 4. No és necessària la intervenció de testimonis.	El testament 1. Als Estats Units es contempla el dret mancomunitat. 2. És un acte totalment privat. S'ha d'atorgar per escrit i ha d'estar firmat pel testador. 3. És un acte revocable. 4. És necessària la intervenció de dos testimonis.

La capacitat per testar és a partir 14 anys.	La capacitat per testar és a partir dels 18 anys.
La figura de marmessor/a només s'utilitza en el cas que el testador ho consideri oportú. És l'hereu o l'hereva qui té les funcions següents: 1. Administrar i satisfer l'herència d'acord amb el que va disposar el testador. 2. Prendre les precaucions necessàries per a la conservació i custòdia dels béns.	És obligatòria la figura d'un marmessor/a , en cas de successió intestada es nomena un administrador/a. El marmessor/a té les funcions següents: 1. Administrar l'herència d'acord amb el dret. 2. Presentar al tribunal competent un inventari complet de l'herència. 3. Lliurar el certificat de testamentaria.
El notari és indispensable: atorga el testament i en el cas del testament obert el redacta en primera persona.	No és necessari un notari (depèn de l'estat). El testador escriu en primera persona. Els testaments poden anar acompanyats d'una acta notarial.
Els testimonis són opcionals.	Els testimonis són obligatoris.

1.4 Biografia Mark Twain

Samuel Langhorne Clemens, més conegut amb el pseudònim de Mark Twain, va néixer a Florida, 30 de novembre de 1835. L'escriptor es va criar a Hannibal, Missouri on es va inspirar en les seves novel·les d'aventures. Des de ben jove va començar a escriure articles humorístics i relats de viatges. Uns anys després va estudiar per ser pilot fluvial i va treballar al riu Mississipi fins a l'any 1861. Va estar anys viatjant i escrivint històries sobre els seus viatges. L'any 1864 es va traslladar a San Francisco on va treballar de periodista i va conèixer altres escriptors. Va seguir viatjant i guanyant popularitat gràcies a les publicacions de les cartes de viatges a diversos diaris. L'any 1867 va conèixer Olivia Langdon amb qui es va casar dos anys més tard. L'any 1871 es van traslladar a Hartford, Connecticut allà van tenir 3 filles: la Susy (1872–1896), la Clara (1874–1962) i la Jean (1880–1909). Els disset anys que va viure a Hartford, va escriure la majoria de les seves obres més conegudes, segons Emerson (1984): *Les aventures de Tom Sawyer* (1876), *El Príncep i el Captaire* (1881), *Vida al Mississipi* (1883), *Les aventures d'Huckleberry Finn* (1884), i *Un ianqui de Connecticut a la Cort del Rei Artús* (1889).

Els seus últims anys Clemens va patir un període de depressió després de les morts de la seva filla Susy i de la seva dona Olivia l'any 1904. És per això que al testament només menciona les seves filles la Clara i la Jean.

El 21 d'abril de 1910 va morir d'un atac de cor a Redding, Connecticut. Segons la biografia d'Emerson, en el moment que Twain va escriure el seu testament (l'any 1909) deixant els seus béns dividits a parts iguals a les seves filles: la Jean i la Clara. Però la seva filla Jean va morir la nit de Nadal (l'any 1909), llavors només la Clara va heretar el seu patrimoni valorat en mig milió de dòlars. A més a més, dels guanys que van seguir generant les obres de Twain. Per tant, al testament veiem que es menciona a la Jean, però qui va ser la Clara qui va heretar el llegat de Clemens.

És important destacar, que en el testament de Clemens hi trobem una clàusula (VII) on especifica detalladament els seus desitjos sobre l'administració de les seves obres literàries després de la seva mort. En aquesta clàusula, Clemens demana al seu soci, Albert Bigelow Paine, que assumeixi la responsabilitat de gestionar la publicació de les seves cartes personals i demana a Paine que sigui l'encarregat d'escriure la seva biografia. Aquesta clàusula mostra la importància de Clemens per la conservació i divulgació de la seva trajectòria literària i personal i és un tret molt particular d'aquest testament.

1.4.1 Cronologia rellevant

2. Glossari terminològic

Als textos jurídics la terminologia és complexa i això fa que el text sigui més difícil de comprendre i conseqüentment de traduir. Hem creat aquest glossari esquemàtic amb 20 termes extrets del text per conèixer la terminologia concreta abans de veure la traducció. Per trobar l'equivalent en català o castellà d'aquesta terminologia hem consultat els diccionaris següents: *Wordreference*, *Linguee*, *Legal Dictionary*, *Proz*, *DIEC2* i *TERMCAT*.

Termes en anglès	Termes en català
<i>Assign</i>	Cessionari/ària
<i>Executor</i>	Marmessor/a
<i>Corpus of my estate</i>	Béns de l'herència
<i>Give and bequeath</i>	Llegar
<i>Give and grant</i>	Atorgar
<i>Grant bargains</i>	Acords concedits
<i>Heir</i>	Hereu/hereva
<i>Heretofore</i>	Amb anterioritat
<i>Inheritance</i>	Herència
<i>In trust</i>	En fideïcomís
<i>In witness whereof</i>	I perquè així consti
<i>Residuary estate</i>	Patrimoni residual
<i>Rest, residue and remainder</i>	Romanent
<i>Sole and separate use and behoof</i>	Únic ús i gaudi
<i>Share and share alike (per stripes)</i>	A parts iguals
<i>Thereon</i>	Que se'n derivin
<i>Trustee</i>	Fideïcomissari/ària
<i>Transfer taxes</i>	Impostos de transferència
<i>Trust company</i>	Fons fiduciari
<i>Wheresoever</i>	Allà on estigui

3. Text d'arribada

TESTAMENT

Jo, Samuel L. Clemens, del poble de Redding al comptat de Fairfield, a l'estat de Connecticut, declaro en aquest escrit que aquest és el meu últim testament i revoco tots els testaments i codicils que he fet amb anterioritat.

Clàusula I

Ordeno als marmessors/es (a partir d'ara "marmessors") anomenats més endavant, pagar les despeses del meu funeral i tots els meus deutes i obligacions com més aviat millor després de la meva mort i de la forma més adequada.

Clàusula II

Llego a la meva filla Clara Langdon Clemens, els seus hereus i hereves (a partir d'ara "hereus"), marmessors, administradors/es (a partir d'ara "administradors") i cessionaris/àries (a partir d'ara "cessionaris") el cinc per cent (5%) de tots els diners que estiguin al meu banc i que es puguin retirar després de la meva mort a petició de qualsevol banc, societat fiduciària o entitat bancària.

Clàusula III

Llego a la meva filla Jean Lampton Clements, els seus hereus, marmessors, administradors i cessionaris el cinc per cent (5%) de tots els diners que estiguin al meu banc en el moment de la meva mort i que es puguin retirar a petició de qualsevol banc, societat fiduciària o entitat bancària.

Clàusula IV

Llego la resta dels meus béns i del meu patrimoni, els meus drets reals, personals i mixtes en fideïcomís, allà on estiguin els meus marmessors, anomenats més endavant, amb la finalitat següent; és a dir:

Ordeno als fideïcomissaris/àries (a partir d'ara "fideïcomissaris") que es divideixin el romanent en dues parts iguals el més equivalent possible i que l'administrin i el disposin de la manera següent:

(A) Inverteixin i reinverteixin, en dues (2) parts iguals i paguin els ingressos resultants el dia quinze dels mesos de gener, abril, juliol i octubre de cada any a la meua filla Clara Langdon Clemens al llarg de la seva vida, per al seu únic ús i gaudi, sense poder d'anticipació i lliure de qualsevol control o interferència per part de qualsevol marit que pugui tenir. Amb aquest document confereixo el poder a la meua filla Clara Langdon Clemens per desapropiar-se del meu testament o de qualsevol part del meu patrimoni residual designada per al seu únic ús i gaudi, i els meus fideïcomissaris, anomenats més endavant, queden autoritzats, capacitats i encarregats de traspasar, transferir i proporcionar la totalitat o qualsevol part del fons de fiduciari en benefici de la meua filla Clara Langdon Clemens tal com s'indica en cas que mori deixant testament, excepte en les condicions següents:

En el cas que la meua filla Clara Langdon Clemens estigui casada i mori deixant la seva descendència sense cap testament, llego la meitat del meu patrimoni residual, esmentada anteriorment pels meus fideïcomissaris, als seus descendents la part supervivent per estirps i no per persona, per a l'únic ús i gaudi i els deutes que se'n derivin. En el cas que Clara Langdon Clemens mori sense deixar descendència ni testament, ordeno als meus fideïcomissaris que conservin aquesta meitat del patrimoni residual per a l'únic ús i gaudi i benefici de la meua filla Jean Lampton Clemens d'acord amb les condicions i subjecte als mateixos fideïcomisos esmentats anteriorment per Jean Lampton Clemens - aquesta és la quarta clàusula del meu testament.

(B) Inverteixin i reinverteixin en dues (2) parts iguals i paguin els ingressos resultants el dia quinze dels mesos de gener, abril, juliol i octubre de cada any a la meua filla Jean Lampton Clemens al llarg de la seva vida, per al seu únic ús i gaudi, sense poder d'anticipació i lliure de qualsevol control o interferència per part de qualsevol marit que pugui tenir. Amb aquest document confereixo el poder a la meua filla Jean Lampton Clemens per desapropiar-se del meu testament o de qualsevol part del meu patrimoni residual designada per al seu únic ús i gaudi, i els meus fideïcomissaris, a partir d'ara queden autoritzats, capacitats i encarregats de traspasar, transferir i proporcionar la totalitat o qualsevol part del fons de fiduciari en benefici de la meua filla, Jean Lampton Clemens, tal com s'indica en cas que mori deixant testament, excepte en les condicions següents:

En el cas que la meua filla Jean Lampton Clemens estigui casada i mori deixant la seva descendència sense cap testament, llego la meitat del meu patrimoni residual, esmentada

anteriorment pels meus fideïcomissaris, als seus descendents la part supervivent per estirps iguals i no per persona, per a l'únic ús i gaudi i els deutes que se'n derivin.

En el cas que Jean Lampton Clemens mori sense deixar descendència ni testament, ordeno als meus fideïcomissaris que conservin aquesta meitat del patrimoni residual per a l'únic ús i gaudi i benefici de la meva filla Clara Langdon Clemens d'acord amb les condicions i subjecte als mateixos fideïcomisos esmentats anteriorment per Clara Langdon Clemens en l'article (A) de la quarta clàusula del meu testament.

(C) En el cas que qualsevol de les meves filles Clara Langdon Clemens o Jean Lampton Clemens, estableixin en el testament o tinguin dret a la totalitat o a qualsevol part del meu patrimoni residual que deixo en aquest document a l'altra, els meus fiduciaris continuaran mantenint el mateix fideïcomís, i ordeno que els meus fideïcomissaris inverteixin i reinverteixin el mateix i paguin els ingressos que se'n derivin a la filla corresponent el dia quinze dels mesos de gener, abril, juliol i octubre de cada any al llarg de la seva vida, i a la seva mort transferir als seus marmessors, administradors i cessionaris perquè en disposin, tal com ho indiqui al seu testament. En el cas que la filla supervivent no deixi testament disposant tots els seus béns, els meus béns es mantindran en fideïcomís per al seu benefici, ordeno als meus fideïcomissaris que transfereixin tots els béns d'acord amb aquest testament al parent més pròxim d'aquesta última filla supervivent d'acord amb les lleis de successió vigents en el moment de la seva defunció.

Clàusula V

(A) Nomeno amb aquest escrit als meus amics Jervis Langdon de la ciutat d'Elmira, al comtat de Chemung, a l'estat de Nova York, Edward E. Loomis de la ciutat, comtat i estat de Nova York i Zoheth S. Freeman de la ciutat, comtat i estat de Nova York com a marmessors del meu testament i fideïcomissaris dels diversos fideïcomisos aquí creats, confio en la seva integritat i desitjo que no estiguin obligats a proporcionar cap altra fiança o aval com a marmessors o fideïcomissaris i que el tribunal que administri el meu patrimoni no requerirà cap fiança o aval obtinguda del meu patrimoni, i els costos es pagaran amb els ingressos bruts dels mateixos fons per la cura adequada o administració amb la qual es pugui adquirir aquesta fiança o aval. Cadascun d'aquests marmessors i fideïcomissaris tindrà un vot en la decisió de les qüestions que afectin l'administració d'aquest patrimoni o fideïcomís i el vot majoritari d'aquests marmessors o fideïcomissaris ho resoldrà.

(B) Atorgo als meus marmessors i també als fideïcomissaris plens poders i atribucions per vendre de tant en tant, en venda privada, en compravenda i transferir la totalitat o una part dels béns immobles i personals aquí llegats, comprats amb els ingressos d'aquests, en el moment que estiguin en les seves mans o sota el seu control o passin a formar part dels béns del fideïcomís, sigui en efectiu o de la forma més adequada amb seguretat i d'acord amb les condicions de venda; als efectes de pagar els meus deutes o complir amb qualsevol llegat esmentat en aquest testament o als efectes de particions i divisions establerts o d'una altra manera o a l'efecte d'invertir o reinvertir o per qualsevol altre propòsit que es consideri necessari per assolir el benefici del patrimoni. Aquest fideïcomissari tindrà plens poders i atribucions per canviar qualsevol d'aquests béns per altres béns, i en general, per gestionar i controlar tots els beneficis, produir-los i reinvertir-los de la mateixa manera i amb la mateixa autoritat, perquè puguin gestionar i controlar la seva propietat individual, i en aquest testament, concedeixo a aquests fideïcomissaris plens poders i atribucions per invertir i reinvertir tots els diners i beneficis derivats de qualsevol propietat venuda o intercanviada amb els valors i de la millor manera que considerin convenient, independentment de qualsevol disposició legal que requereixi la inversió de fons fiduciaris en qualsevol mena de valors, sempre que els diners, els beneficis i els productes derivats de qualsevol propietat venuda o intercanviada i tots els béns i valors adquirits mitjançant aquests diners o productes es conservin de la mateixa manera i en els mateixos fideïcomisos que els diners invertits o béns venuts o intercanviats. Disposo que en tots els casos tots els beneficis o pèrdues acumulats en la venda de valors o béns que pertanyen als béns del fideïcomís s'afegiran o es deduiran dels béns del fideïcomís, i no s'acreditaran a càrrec del compte d'ingressos, però s'han d'acceptar tots els dividendes d'accions i el valor dels drets a nous valors de qualsevol societat que tingui participacions i els béns del fideïcomís es consideraran ingressos. Totes les herències o impostos de transmissió s'han de pagar amb els béns de la meva herència i no es deduiran dels ingressos.

Clàusula VI

Després de la mort de qualsevol dels meus fideïcomissaris anomenats anteriorment, o dels seus successors, els supervivents d'aquests fideïcomissaris o els seus successors podran nomenar un successor d'aquest síndic o del seu successor per escrit degudament certificat i registrar a l'oficina on es validi aquest testament abans de la finalització dels seus fideïcomisos. Si aquest nomenament no s'efectua dins dels sis mesos posteriors a la mort,

el tribunal competent pot nomenar aquest successor a sol·licitud de qualsevol beneficiari d'acord amb aquest testament. Un fideïcomissari successor designat per qualsevol dels dos mètodes tindrà tots els poders i autoritats que aquest testament atorga al seu predecessor.

Clàusula VII

Tal com he dit a la meva filla Clara Langdon Clemens i al meu soci Albert Bigelow Paine, que estan molt familiaritzats amb les meves idees i desitjos sobre l'administració de les meves obres literàries, demano als meus marmessors i administradors citats anteriorment assessorar a la meva filla Clara Langdon Clements i a Albert Bigelow Paine sobre totes les qüestions relacionades amb el control, la gestió i l'estat de les meves obres literàries publicades o inèdites i de tots els meus articles literaris i memoràndums de tota mena i descripció sobre les qüestions relacionades amb els drets d'autor i altres propietats literàries que deixi en el moment de la seva mort. El suggeriment anterior sobre assessorament està subjecte al meu contracte amb data 24 el de juliol de 1909 amb Albert Bigelow Paine per a la preparació de les meves cartes per a la seva publicació que estan totes identificades, i també està subjecte al contracte amb data el 27 d'agost de 1906 fet per una part per Albert Bigelow Paine i per l'altra part pels Harper Brothers, com que he nomenat Albert Bigelow Paine com el meu biògraf, i he ratificat i aprovat el seu contracte relacionat amb la publicació.

I perquè així consti, firmo i segello aquest document avui disset d'agost de l'any de Nostre Senyor mil nou-cents nou.

Samuel L. Clemens

4. Defensa de la traducció

A continuació exposarem un recull dels diversos problemes i desafiaments que hem anotat per deixar constància del procés del treball on es compara el text de sortida (T.S) amb el text d'arribada (T.A). Aquesta comparació detallada ens permet identificar les diferències i semblances entre els textos i així poder analitzar les decisions de traducció preses en cada cas. Per identificar els errors en aquest apartat, he utilitzat les següents fonts: *Manual de traducció anglès-català* (2003) de Jordi Ainaud, *Diec2* [en línia], *Manual de redacció i estil* d'Eusebi Coromina (2008), *Majúscules i minúscules* (2016), *El inglés jurídico* d'Enrique Alcaraz (2012) i *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims* (1999).

4.1 Problemes terminològics i fraseològics

En aquest apartat es proporciona una anàlisi detallada dels problemes més comuns que sorgeixen durant la traducció de termes i expressions, oferint estratègies per afrontar aquestes dificultats de manera eficaç.

4.1.1 Doblets i triplets

Els doblats i triplets són grups de paraules que sovint es troben als textos legals, tenen un significat molt semblant (normalment són verbs). Aquests grups de paraules solen ser redundants, però el seu ús en la traducció és una estratègia per garantir la precisió i claredat del text original. És important valorar en quines situacions cal mantenir-los o traduir-los. En aquest testament hem identificat alguns doblats i triplets:

T.S: “Last Will and Testament”

T.A: “Testament”

En anglès s'utilitza la forma “Last Will and Testament” on *will* i *testament* tenen el mateix significat, es tracta d'un doblat. Després d'haver consultat textos paral·lels en català només s'utilitza la forma “testament”. Trobem un altre exemple de doblat a:

T.S: “I give and bequeath to my daughter Jean Lampton Clemens, her heirs, executors, administrators and assigns [...]”

T.A: “Llego a la meua filla Jean Lampton Clements, els seus hereus, marmessors, administradors i cessionaris [...]”

En aquest fragment, els verbs *give* i *bequeath* tenen el mateix significat. Per tant, podem dir que es tracta d'un doblat i en català el podem traduir només amb un verb: “llegar”. En el text hem trobat un exemple molt semblant en forma de triplet: “give, devise and bequeath” que també hem traduït al verb “llegar”. Un altre exemple és:

T.S: “I direct such trustees to divide said rest, residue and remainder into two (2) equal parts [...]”

T.A: “Ordeno als fideïcomissaris i fideïcomissàries (a partir d'ara “fideïcomissaris”) que es divideixin el romanent en dues parts iguals [...]”

Residue and remainder és un doblat que fa referència a la part monetària que queda en l'herència després de pagar deutes i llegats, hem optat per traduir-ho a “romanent”.

4.1.2 Falsos amics

Els falsos amics (*false friends* en anglès) són “mots de dues llengües diferents que, tot i tenir una forma similar (és a dir, tot i ser parònims), tenen un significat diferent i, per aquesta raó, poden causar problemes al traductor” (Ainaud, Espunya, i Pujol, 2003:227). A continuació, exposarem diversos falsos amics que hem trobat durant la traducció:

T.S: “[...] I desire that they shall not be required to furnish any bond or other security as such Executors or Trustees [...]”

T.A: “[...] desitjo que no estiguin obligats a proporcionar cap altra fiança o aval com a marmessors o fideïcomissaris [...]”

En molts casos *security* es tradueix com seguretat, però en aquest cas el significat vol dir “property or goods that you agree to give to someone who has lent you money if you cannot pay the money back”. En aquest cas, *security* és un fals amic i un equivalent en català amb aquest significat és “aval”. Un altre exemple de fals amic és:

T.S: “I direct that in all cases all profits or losses incurred in the sale of securities or property belonging to the trust estate shall be added to or deducted from the trust estate [...]”

T.A: “[...] Disposo que, en tots els casos, tots els beneficis o pèrdues acumulats en la venda de valors o béns que pertanyen als béns del fideïcomís s'afegiran o es deduiran dels béns del fideïcomís [...]”

El verb en anglès *to direct* en català pot significar dirigir, però en aquest context significa “to give instructions to do something”, per aquest significat el verb “disposar” és més adequat. Veiem un altre exemple a:

T.S: “Article I”

T.A: “Clàusula I”

El mot anglès *article* té diversos significats, alguns d’ells es tradueixen en català com a article, però en aquest cas és un fals amic, ja que la definició seria “a clause or part of an agreement, contract, or treaty”, hem escollit traduir-ho com “clàusula”.

4.1.3 Topònims, antropònims i noms propis

Per traduir topònims, antropònims i noms propis que hem trobat en el text hem consultat els *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims* (1999) de la Generalitat de Catalunya. Els antropònims, els noms propis de persona, no es tradueixen, ja que això podria confondre al lector i perdre el sentit del text, veiem un exemple:

T.S: “Power is hereby conferred upon my said daughter Clara Langdon Clemens to dispose by last will and testament [...]”

T.A: “Amb aquest document confereixo el poder a la meva filla Clara Langdon Clemens per desapropiar-se del meu testament [...]”

4.1.4 Llatinismes

Segons la Gran Enciclopèdia Catalana, els llatinismes són expressions d’origen llatí que s’utilitzen en una altra llengua, se’n fan servir tant en anglès com en català, per expressar una idea. Els llatinismes tenen una gran presència en el llenguatge jurídic. En aquest text n’hem trobat dos exemples:

T.S: “[...] I give, devise and bequeath to her issue then surviving share and share alike (per stirpes) and not (per capita).”

T.A: “[...] llego als seus descendents la part supervivent per stirps i no per persona.”

En aquesta frase observem dos llatinismes “per stripes” i “per capita”. Hem optat per traduir el llatinisme a “per stirps”, ja que TERMCAT defineix com a “Successió que es produeix quan un hereu premor al causant i, en conseqüència, succeeixen els seus fills,

els quals es reparteixen la part de l'herència que corresponia al seu pare.” En canvi, “per capita” és un fals llatíisme que hem traduït a “per persona”.

4.2 Altres problemes

4.2.1 *Ordre subjecte-verb / verb-subjecte*

Els elements més importants de l'oració són el subjecte i el verb. El subjecte ens diu qui està realitzant l'acció indicada pel verb, mentre que el verb ens diu què està fent el subjecte. Quan traduïm, és essencial tenir en compte diversos aspectes de l'oració per assegurar-nos que el text resultant sigui fàcil d'entendre per al lector. Si ho comparem amb l'anglès, observarem una gran diferència. En anglès, sempre és necessari utilitzar un subjecte, ja que els verbs no es conjuguen de la mateixa manera i cal saber a qui es refereix l'acció. En català, en canvi, es pot ometre el subjecte perquè els verbs es conjuguen indicant la persona i el nombre. Així i tot, és important recordar que el verb ha de concordar en gènere i nombre amb el subjecte. Vegem un parell d'exemples de la traducció:

T.S: “I give and bequeath to my daughter Clara Langdon Clemens, her heirs, executors, administrators and assigns absolutely five percent (5%) of any and all moneys [...]”

T.A: “Llego a la meva filla Jean Lampton Clements, els seus hereus i hereves, marmessors, administradors/es i cessionaris/àries el cinc per cent (5%) de tots els diners [...]”

T.S: “I hereby nominate and appoint my friends Jervis Langdon of the City of Elmira County of Chemung and State of New York, Edward E. Loomis of the City, County and State of New York, and Zoheth S. Freeman of the City, County and State of New York as the executors of this my last will and testament [...]”

T.A: “Nomeno per la present als meus amics Jervis Langdon de la ciutat d'Elmira, al comtat de Chemung, a l'estat de Nova York, Edward E. Loomis de la ciutat, comtat i estat de Nova York i Yoheth S. Freeman de la ciutat, comtat i estat de Nova York com a marmessors del meu testament [...]”

Podem observar que en anglès s'utilitza el pronom *I*, a l'hora de traduir aquests fragments en català he eludit el pronom *I* perquè ja es dedueix amb la forma verbal i el context.

4.2.2 Majúscules i minúscules

L'ús de les majúscules i les minúscules difereix entre l'anglès i el català. Per identificar aquestes diferències ens hem basat en *Majúscules i minúscules* (2016) i hem anotat els punts més rellevants sobre el text, en català s'escriuen amb majúscula:

- Noms de persones i divinitats
- Formes protocol·làries de tractament
- Noms d'institucions, lleis, organismes, entitats, empreses o establiments (menys quan parlen de manera reflexiva o en plural genèric)
- Noms de llocs

S'escriuen amb minúscula:

- Noms de càrrecs oficials i títols nobiliaris
- Formes de tractament o de designació de càrrecs
- Documents acreditatius
- Terminació femenina d'un mot a continuació d'una barra “/”

Aquí tenim un exemple:

T.S: “[...] I desire that they shall not be required to furnish any bond or other security as such Executors or Trustees and that if any Court administering upon my said Estate shall nevertheless require any such bond or security [...]”

T.A: “[...] desitjo que no estiguin obligats a proporcionar cap altra fiança o aval com a marmessors o fideïcomissaris i que el tribunal que administri el meu patrimoni requerirà una fiança o aval [...]”

En l'exemple observem que els càrrecs oficial, *executor* / marmessor i *trustee* / fiduciari, tot i que en anglès s'escriuen en majúscula, en català s'ha de traduir en minúscula. També veiem que *Court* en anglès s'escriu en majúscula, en canvi, en català hem optat per escriure “tribunal” en minúscula perquè no s'està referint a cap tribunal en concret, si no l'escriuríem amb majúscula. Pel que fa a *Estate* / patrimonis es recomana l'ús de la majúscula inicial en tramitacions oficials.

4.2.3 Puntuació

Els signes de puntuació aporten coherència al text i ajuden a la llegibilitat. El llenguatge jurídic i administratiu acostuma a fer frases llargues i a utilitzar pocs signes de puntuació. Segons el *Manual de traducció anglès-català* (2010), “des del punt de vista de la traducció, redactar el text meta inclou també saber-lo puntuar d’acord amb les convencions de la llengua d’arribada”. En aquesta traducció hem trobat paràgrafs molt llargs amb pocs signes de puntuació, només algunes comes. Seguidament, un exemple de com hem resolt aquest problema:

T.S: “[...] herein provided for or otherwise or for the purpose of investing or reinvesting or for any other purpose or purposes that they may think necessary or desirable to accomplish for the benefit of the estate, said Trustee shall have full power and authority to exchange any such property for other property, and generally to manage and control the same and all avails, [...]”

T.A: “[...] divisions establerts o d’una altra manera o als efectes d’invertir o reinvertir o per qualsevol altre propòsit que es consideri necessari per assolir el benefici del patrimoni. Aquest fideïcomissari tindrà plens poders i atribucions per canviar qualsevol d’aquests béns per altres béns, i en general, per gestionar i controlar tots els beneficis, [...]”

Hem optat per canviar la coma per un punt, ja que ajuda a guanyar coherència, la frase en anglès és molt llarga i un punt ajuda a la llegibilitat.

5. Conclusions

Al començament d'aquest treball vam establir tres tipus d'objectius diferents: d'ampliació de coneixements, del procés de traducció i sobre la tasca de traductor.

Els primers objectius consistien a entendre i diferenciar el dret de successió, concretament els testaments, a Catalunya, Espanya i als Estats Units, a conèixer la biografia de Mark Twain, a més d'aprendre i ampliar la terminologia testamentària en anglès i en català. Considerem que hem assolit aquests objectius perquè conèixer el dret de successions als dos països ens ha ajudat a comprendre el contingut i a traduir-lo d'una llengua a l'altra. Gràcies a la consulta de diversa bibliografia sobre aquesta branca del dret hem ampliat els coneixements i els hem pogut comparar. La biografia de l'escriptor també ha sigut un aspecte rellevant a l'hora de traduir el text, ens ha ajudat a identificar les persones mencionades en el text i a conèixer els seus desitjos sobre el seu llegat literari. A més d'això, llegint i analitzant el text de sortida hem localitzat nova terminologia i hem fet una recerca per trobar la traducció més exacta al català.

Els objectius del procés de traducció tractaven de crear un glossari terminològic, buscar textos paral·lels que ens servissin de referència per traduir el text, poder justificar correctament el treball i les decisions preses durant la traducció. Com hem dit en el punt anterior amb la terminologia localitzada hem creat un glossari de vint termes que hem col·locat en el punt previ a la traducció perquè el lector entengui la terminologia abans de llegir la traducció. Pel que fa a la traducció ens satisfà el resultat final perquè s'ajusta al resultat esperat, però creiem que podria ser millorable i per la manca de temps no hem pogut continuar treballant en la millora de la traducció. Amb relació a l'anàlisi i a la justificació de la traducció creiem que hem pogut explicar i defensar unes quantes decisions preses, ens hagués agradat poder fer una anàlisi més extensa, però per qüestions de temps i de llargada del treball hem hagut d'escollir els aspectes més rellevants del procés de traducció.

Finalment, els últims objectius sobre la tasca de traducció tractaven d'obtenir l'habilitació de traductor jurat, que esperem aconseguir-ho amb aquest treball final, poder assumir la totalitat d'un encàrrec de traducció jurídica i posar a prova els coneixements adquirits durant el grau. Podem comprovar que hem assumit aquesta traducció com si fos un encàrrec real, el fet de tenir una data de lliurament i un temps determinat per dur a terme la traducció ha fet que sembli un encàrrec real de traducció jurídica. També creiem que

hem aplicat i demostrat els continguts apresos al llarg del grau, especialment a les assignatures de traducció jurídica i econòmica, ens agradaria destacar que hem emprat moltes de les fonts proporcionades durant les assignatures.

Un cop valorats tots els objectius valorem positivament aquest treball i creiem que hem complert amb aquests objectius tot i haver tingut un temps i una extensió limitada. Aquest treball ens ha permès aprofundir els coneixements de traducció jurídica i ha sigut una gran experiència pràctica que esperem que sigui útil per a traductors jurats de l'anglès al català.

6. Bibliografia i webgrafia

Ainaud, Jordi, Anna Espunya i Dídac Pujol. (2010). *Manual de traducció anglès-català*. Eumo Editorial.

Alcaraz Varó, Enrique. (2012). *El inglés jurídico*. Editorial Ariel.

Alcaraz Varó, Enrique; Campos Pardillos, Miguel Àngel; Miguélez, Cynthia. (2002). *El inglés jurídico norteamericano*. Editorial Ariel.

Bauzà Caldentey, Roser. (2013). *Traducció d'un testament*. Treball final de grau. Universitat de Vic. [http://repositori.uvic.cat/bitstream/handle/10854/2451/trealu_a2013_bauza_roser_traduccion_testament.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://repositori.uvic.cat/bitstream/handle/10854/2451/trealu_a2013_bauza_roser_traduccio_testament.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Biblioteca tècnica de política. (2016). *Majúscules i minúscules*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. <https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/btpl/arxiu/18-BTPL-Majuscules-i-minuscules.pdf>

Coromina, Eusebi. (2008). *Manual de redacció i estil*. Eumo.

Emerson, Everett. (1984). *The Authentic Mark Twain: A Literary Biography of Samuel L. Clemens*. University of Pennsylvania Press.

Faus, Manuel. (2008). “*Model de testament d'un home*” Derecho de Sucesiones. Editorial vLex. <http://contratos.vlex.es/source/derecho-sucesiones-216>

Departament de Justícia. (2004). *Terminologia jurídica i administrativa*. Generalitat de Catalunya. <https://repositori.justicia.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14226/788/juradm.pdf>

Diccionari de la llengua catalana (DIEC2). Institut d'Estudis Catalans. <http://dlc.iec.cat/Diccionari.cat>. Els diccionaris de l'Enciclopèdia. <https://www.diccionari.cat/>

Direcció General de Política Lingüística. (2002). *Documentació jurídica i administrativa*. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura (Col·lecció “Biblioteca Tècnica de Política Lingüística”). <https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/altres/arxiu/document.pdf>

García Pérez, Carolina. (2016). *La (in)equivalencia terminológica en la traducción de testamentos estadounidenses al español*. Miscelánea Comillas. <https://revistas.comillas.edu/index.php/miscelaneacomillas/article/view/6975/6787>

Godayol, Pilar. (2006). *Apunt comparatiu sobre el dret de successions continental i anglosaxó. El testament*. Esther Monzó (ed.). Les plomes de la justícia. La traducció al català dels textos jurídics.

Graells Costa, Jordi; Romagosa Huguet, Mercè; Vilaró Casalinas, Francesc; Xirinachs Codina, Marta. (1999). *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims*. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura. https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/altres/arxiu/criteri_1.pdf

Huguet Ribelles, Helena. (2017). *Traducció del testament de Paul Newman*. Treball de final de grau. Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes. Universitat de Vic. http://dspace.uvic.cat/xmlui/bitstream/handle/10854/5143/trealu_a2017_huguet_helena_traducci%c3%b3_testament.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Leigh Cowan, Alison. (2020). Twain's Heavily Lawyered Last Words. *The New York Times*. <https://archive.nytimes.com/cityroom.blogs.nytimes.com/2010/04/20/twains-heavily-lawyered-last-words/>

Martín Santisteban, S. (2008). “*La figura del trust en los Estados Unidos de América. Sus aplicaciones en el derecho de familia*.” Indret. <https://repositorio.unican.es/xmlui/bitstream/handle/10902/3799/Martin%2c%20S.%2c%202008.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Mayoral, Roberto. (2007). “*Comparación de los contratos en inglés y en español como ayuda al traductor*”. Papers Lextra. <http://www.lextra.uji.es/papers/2007/mayoral07.htm>

Oxford University Press. (2016). *Using capital letters* [en línia]. Oxford.

Plataforma per la Llengua. (s.d.). Documents notarial. <https://www.plataformallengua.cat/que-fem/eines-recursos/documents-notarials/>

ProZ.com Translation Services. Search translation glossaries & dictionaries. <https://www.proz.com/search/>

Word Reference.com: diccionarios de español, inglés, francés, portugués. <http://www.wordreference.com>

7. Annexos

7.1 Text de sortida

WILL

I, Samuel L. Clemens, of the Town of Redding County of Fairfield, State of Connecticut, do hereby make, ordain, publish and declare this my last will and testament, hereby revoking all other wills and codicils by me at any time heretofore made.

Article First

I direct that my funeral expense and all my just debts and obligations be paid by my executors hereinafter named as soon after my decease as can conveniently be done.

Article Second

I give and bequeath to my daughter Clara Langdon Clemens, her heirs, executors, administrators and assigns absolutely five percent (5%) of any and all moneys which may at my death, be on deposit to my credit and subject to withdrawal on demand in any bank or trust company or in any banking institution.

Article Third

I give and bequeath to my daughter Jean Lampton Clemens, her heirs, executors, administrators and assigns absolutely five percent (5%) of any and all moneys which at the time of my death may be on deposit to my credit and subject to withdrawal on demand in any bank or trust company or in any banking institution.

Article Fourth

I give, devise and bequeath all the rest, residue and remainder of my property and estate, real, personal, and mixed, wheresoever situate to my executors hereinafter named, in trust however, for the following uses and purposes; to wit:

I direct such trustees to divide said rest, residue and remainder into two (2) equal parts as nearly as may be, and to hold and dispose of the same as follows:

(a) To invest and reinvest, one of such two (2) equal parts and to pay the income therefrom on the fifteenth days of January, April, July and October of each year to my said daughter Clara Langdon Clemens for the term of her natural life, to and for her sole and separate

use and behoof, without power of anticipation, and free from any control or interference on the part of any husband she may have. Power is hereby conferred upon my said daughter Clara Langdon Clemens to dispose by last will and testament of the whole or any part of the said share or proportion of my residuary estate so held in trust for her sole and separate use, and my trustees hereinafter named are hereby authorized, empowered and directed to convey, assign, transfer and deliver the whole or any part of the trust fund hereby created for the benefit of my said daughter Clara Langdon Clemens as directed by her should she die leaving said last will and testament except as hereinafter provided.

In the event that my said daughter Clara Langdon Clemens having married, shall die leaving issue her surviving but without leaving any last will and testament then and in that event the said half of my residuary estate held as aforesaid by my trustees for her sole and separate use, with any unpaid accumulations thereon, I give, devise and bequeath to her issue then surviving share and share alike (per stirpes) and not (per capita). In the event that the said Clara Langdon Clemens shall die without leaving issue her surviving and without leaving any last will and testament, then and in that event I direct that my trustees hereinafter named shall hold the said one half of my residuary estate for the sole and separate use and benefit of my daughter Jean Lampton Clemens under the same terms and conditions, and under the same trusts as hereinafter provided for the said Jean Lampton Clemens in subdivision – Article Fourth of this my last will and testament.

(b) To invest and reinvest one of two such equal parts and to pay the income therefrom on the fifteenth days of January, April, July and October of each year to my daughter Jean Lampton Clemens for the term of her natural life to and for her sole and separate use and behoof without power of anticipation and free from any control or interference on the part of any husband she may have. Power is hereby conferred upon my said daughter Jean Lampton Clemens to dispose by last will and testament of the whole or any part of the my residuary estate so held in trust for her sole and separate use, and my trustees hereinafter named are hereby authorized, empowered and directed to convey, assign, transfer and deliver the whole or any part of the trust fund hereby created for the benefit of my daughter Jean Lampton Clemens, as directed by her should she die leaving said last will and testament, except as hereinafter provided.

In the event that my said Jean Lampton Clemens, having married shall die leaving issue her surviving but without leaving any last will and testament, then the said half of my residuary estate, held as aforesaid by my trustees for her support, use and benefit with any

unpaid accumulations thereon, I give, devise and bequeath to her issue the surviving share and share alike (per stirpes) and not (per capita.)

In the event that the said Jean Lampton Clemens shall die without leaving issue her surviving or leaving any last will and testament, then I direct that my trustees hereinafter named shall hold the said one half of my residuary estate for the sole use and benefit of my daughter Clara Langdon Clemens under the same terms and conditions and under the same trusts as are hereinafter provided for the said Clara Langdon Clemens in subdivision (a) of article fourth of this my last will and testament.

(c) In the event that either of my said daughters Clara Langdon Clemens or Jean Lampton Clemens shall by will or otherwise become entitled to the whole or any part or portion of the share of my residuary estate left by this instrument to the other, my said trustees hereinafter named shall continue to hold the same in trust, and I direct that my said trustees shall invest and reinvest the same and pay the income therefrom to such daughter on the fifteenth days of January, April, July and October of each year during the life of such surviving daughter, and upon her death to convey, assign, transfer and deliver the same to her executors, administrators and assigns to be disposed of by them, as she may by last will and testament direct; in the event that such surviving daughter shall not leave a last will and testament disposing of all the property held in trust for her benefit then I direct that my said trustees shall convey, assign, transfer and deliver all of the property then held in trust under the terms of this will to the next of kin of such last surviving daughter in accordance with the statutes of descent and distribution of the State of which such surviving daughter may be a resident at the time of her decease.

Article Fifth

-a- I hereby nominate and appoint my friends Jervis Langdon of the City of Elmira County of Chemung and State of New York, Edward E. Loomis of the City, County and State of New York, and Zoheth S. Freeman of the City, County and State of New York as the executors of this my last will and testament and trustees of the several trusts herein created, and reposing confidence in their integrity, I desire that they shall not be required to furnish any bond or other security as such Executors or Trustees and that if any Court administering upon my said Estate shall nevertheless require any such bond or security, the same shall be obtained at the expense of my estate, and the costs thereof paid out of the gross income thereof or out of the fund for the proper care or administration of which

such bond or security may be acquired. Each of said Executors and Trustees shall have one vote in the determination of all questions affecting the administration of the said estate, or of said trust and the majority vote of said Executors or said Trustees shall settle and determine every question.

-b- I give and grant to my Executors and likewise unto my said Trustees full power and authority to sell at private sale and to grant bargains and convey from time to time, all or any part or portion of the real estate and personal property herein devised and bequeathed or purchased with the proceeds or income thereof, for the time being in their hands or under their control or that may in any other way become a part of my trust estate, either for cash or upon such time and terms of sale and such security if any as to them shall seem best; further for the purpose of paying my just debts or satisfying any bequest or devise contained in this will, or for the purpose of any of the partitions or dividends, herein provided for or otherwise or for the purpose of investing or reinvesting or for any other purpose or purposes that they may think necessary or desirable to accomplish for the benefit of the estate, said Trustee shall have full power and authority to exchange any such property for other property, and generally to manage and control the same and all avails, produce and reinvestment of the same in the same manner and with the same authority, that they might manage and control their individual property, and I hereby grant to confer upon said Trustees full power and authority to invest and reinvest any and all moneys, avails and profits derived from any such property sold or exchanged in such securities and in such manner as in their discretion they may deem best, notwithstanding any provision of law requiring the investment of trust funds in any kind or class of securities, provided only, that the moneys, avails and produce derived from any property sold or exchanged as aforesaid, and all property and securities purchased or acquired by means of such moneys avails or produce shall be held in the same manner and upon the same trusts as the money invested or the property so sold or exchanged. I direct that in all cases all profits or losses incurred in the sale of securities or property belonging to the trust estate shall be added to or deducted from the trust estate, and shall not be credited to charged against the income account but all stock dividends and the value of all rights to subscribe to new securities of any corporation in which the trust estate is interested shall be considered income. All inheritance or transfer taxes shall be paid out of the corpus of my estate and not charged against the income.

Article Sixth

Upon the death of any of the Trustees herein before named or their successors, prior to the termination of their trusts, the survivors of said Trustees or their successors may, by instrument in writing duly acknowledged and recorded in the office where this will may be probated, appoint a successor to such trustee or to his successor. If such appointment is not so made within six months after such death, the Court having jurisdiction in the premises, may appoint such successor on application of any beneficiary hereunder. A successor trustee appointed by either method shall have all the power and authority conferred by this will upon his predecessor.

Article Seventh

As I have expressed to my daughter Clara Langdon Clemens, and to my associate Albert Bigelow Paine, my ideas and desires regarding the administration of my literary productions and as they are especially familiar with my wishes in that respect, I request that my executors and trustees above named confer and advise with my said daughter Clara Langdon Clements and the said Albert Bigelow Paine as to all matters relating in any way to the control, management and disposition of my literary productions, published and unpublished, and all my literary articles and memoranda of every kind and description and generally as to all matters, which pertain to copyrights and such other literary property as I may leave at the time of my decease. The forgoing suggestion as to consultation is, however, made subject to my contract dated July 24th 1909 with Albert Bigelow Paine for the preparation of my letters for publication, and in full recognition thereof, and subject also to the contract dated Aug 27 1906 made by and between the said Albert Bigelow Paine and Harper Brothers, as I have appointed the said Albert Bigelow Paine as my biographer, and have ratified and approved his said contract relating to the publication thereof.

In witness whereof, I have hereunto subscribed my name and affixed my seal this seventeenth (17) day of August in the year of our Lord One Thousand Nine Hundred and nine.

Samuel L. Clemens

tos paral·lels

7.2.1 Text paral·lel 1 (català)

Testament en català trobat al web “Plataforma per la llengua”.

NÚMERO CENT QUARANTA-VUIT.

TESTAMENT OBERT.-----

Arcàdia, la meua residència, el dia vint-i-set de juliol de dos mil cinc.

Davant meu, PERE MÈRVOL I GLAVULL, notari de l'Il·lustre Col·legi de Catalunya,

----- COMPAREIX -----

El senyor RAMON R. i M., major d'edat, casat, veí d'Arcàdia (08000), amb domicili a l'avinguda A, número 13 i amb DNI-NIF número 99 705 127-A.

Intervé en el seu propi nom i dret.

Té, al meu judici, la capacitat legal necessària per a TESTAR i com a antecedents de la seva darrera voluntat,

Declara haver nascut el dia 20 d'agost de 1912 a Arcàdia, comarca d'Arcàdia; ser fill dels esposos August i Maria, difunts; trobar-se casat en úniques núpcies i en règim de separació de béns amb la senyora Dolors A. i V., de la qual té dos fills anomenats Antoni i Rosa R. i A.; i estar subjecte al Dret civil de Catalunya,

Fetes aquestes declaracions, ordena el seu TESTAMENT, de conformitat amb les següents,

----- CLÀUSULES,-----

PRIMERA: Llega, a qui acredití tenir-hi dret, la llegítima que legalment li correspongui. -----

SEGONA: Llega a la seva esposa Dolors A. V., amb facultat per a prendre possessió per si del llegat:

a) els saldos dineraris que pugui tenir el testador, en metàl·lic, compte corrent, dipòsit o llibreta d'estalvi, així com els valors o títols de qualsevol mena dipositats en entitats de crèdit;

b) l'usdefruit de la resta dels seus béns, amb rellevació de fiança i inventari.

TERCERA: Sense perjudici dels anteriors llegats, en tots els seus béns, drets, crèdits i accions, tant presents com futurs, institueix hereus els seus fills Antoni R. A. i Rosa R. A., per parts iguals, i els substitueix vulgarment per als supòsits de premoriència,

repudiació, incapacitat o en qualsevol cas en què els hereus instituïts no puguin o no vulguin ser-ho (en el benentès que en cas d'incapacitat psíquica conservarien aquest caràcter) pels seus respectius descendents, per stirps.

QUARTA: Revoca per aquest testament qualsevol altra disposició d'última voluntat que hagués atorgat amb anterioritat a aquest acte.

Aquest és el testament que la persona compareixent atorga a la meua presència, essent les disset hores i vint minuts.

----- RESERVES I ADVERTIMENTS LEGALS -----

Faig al compareixent les reserves i els advertiments legals.

Jo, el notari, he redactat aquest document en llengua catalana, de conformitat amb l'article 14 de la Llei del Parlament de Catalunya 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.

---- PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL ----

Adverteixo expressament el compareixent, de conformitat amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i amb l'Ordre del Ministeri de Justícia 484/2003, de 19 de febrer, que:-----

a) les seves dades personals s'incorporaran als fitxers de "protocol i documentació notarial" i d'"administració i organització".-----

b) que aquestes dades poden ser cedides a aquelles administracions públiques que hi tinguin dret.-----

c) que els interessats afectats podran exercir, si escau, els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.

----- ATORGAMENT I AUTORITZACIÓ,-----

Llegeixo aquest testament, prèviament advertida la persona que testa del dret que té a llegir-lo, que no usa, manifesta que és conforme amb la seva voluntat i firma amb mi.

Jo, el notari, dono fe de conèixer la persona compareixent, d'haver estat observades en unitat d'acte totes les formalitats legals, que el consentiment del testador ha estat lliurement prestat, que l'atorgament s'adequa a la legalitat i a la seva voluntat degudament informada i de tot el que conté el present instrument públic, estès sobre dos fulls de paper timbrat notarial, números 4J4900941 i el següent en ordre.

Núm. 79

7.2.2 Text paral·lel 2 (català)

Testament en català trobat al web Vlex.

Model de testament d'un home

NÚMERO

(Lloc), a * quarts de * del matí (o de la tarda) del dia * de dos mil *.

DAVANT MEU, *, Notari de l'Il·lustre Col·legi de Catalunya, amb residència a *,

COMPAREIX:

El senyor *, major d'edat, casat, veí de *, amb domicili a *. Exhibeix DNI número *, vigent.

De veïnatge civil català.

El conec (o identifico el compareixent pel seu document nacional d'identitat).

(Judici notarial: opcions)

- *Al meu judici el senyor compareixent té aptitud mental i exerceix la seva capacitat jurídica mitjançant la seva decisió d'atorgar Testament obert.*
- *Al meu judici el senyor compareixent té aptitud mental i capacitat per a l'atorgament de Testament obert.*
- *Al meu judici el senyor compareixent té aptitud mental i capacitat, sense necessitat de cap mesura de suport, per a l'atorgament de Testament obert.*

(*En tot cas:*)

Jo, el Notari, després d'haver mantingut conversa amb el compareixent i haver-li prestat el degut assessorament, considero que ha pogut desenvolupar el seu propi procés de presa de decisions, em manifesta, i així ho estimo, que la seva voluntat s'ha conformat lliurement i m'expressa de manera oral el seu desig d'atorgar aquest Testament obert que redacto seguint les seves instruccions de conformitat amb les següents **CLÀUSULES:**

PRIMERA: Declara que és natural de *, on nasqué el dia *; és fill dels consorts *; casat amb la senyora *, únic matrimoni contret, del qual té * fills anomenats *.

SEGONA: Assigna el llegat de llegítima a les persones que hi tinguin dret, d'acord amb la legislació civil catalana i especialment als anomenats fills seus.

TERCERA: Llega a la seva esposa:

a).- El ple domini del metàl·lic i saldos del testador en qualsevol compte o llibreta, títols, accions, fons d'inversió i altres actius financers.

b).- L'usdefruit vitalici de la resta dels seus béns, sense l'obligació de formalitzar inventari o prestar fiança.

QUARTA: Nomena hereus universals, lliures i per iguals parts els seus fills * i *.

Substitueix, per la vulgar, a cada fill, pels seus respectius descendents, per stirps; ordena, si fa el cas, el dret d'acréixer.

CINQUENA: Revoca tota disposició de darrera voluntat anterior a aquesta.

Així ho atorga.

PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS.

Informo expressament a l'atorgant sobre la incorporació de les seves dades al fitxer del Protocol i documentació notarial i al fitxer d'Administració i organització, així com del fet que, si és el cas, les esmentades dades són necessaris per al compliment de les obligacions legals de l'exercici de la funció pública notarial, conforme al que es preveu en la normativa prevista en la legislació notarial, de prevenció del blanqueig de capitals, tributària i, si és el cas, substantiva que resulti aplicable a l'acte o negoci jurídic documentat. La comunicació de les dades personals és un requisit legal, trobant-se l'atorgant obligat a facilitar les dades personals, i estant informat que la conseqüència de no facilitar tals dades és que no seria possible autoritzar o intervenir el present document públic.

La finalitat del tractament de les dades és complir la normativa per a autoritzar/intervenir el present document, la seva facturació, seguiment posterior i les funcions pròpies de l'activitat notarial d'obligat compliment, de les quals poden derivar-se l'existència de decisions automatitzades, autoritzades per la Llei, adoptades per les administracions públiques i entitats cessionàries autoritzades per Llei, inclosa l'elaboració de perfils

precisos per a la prevenció i recerca per les autoritats competents del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. El notari realitzarà les cessions d'aquestes dades que siguin d'obligat compliment a les administracions públiques, a les entitats i subjectes que estipuli la Llei i, si és el cas, al Notari que succeeixi o substitueixi a l'actual en aquesta notaria. Les dades proporcionades es conservaran amb caràcter confidencial durant els anys necessaris per a complir amb les obligacions legals del Notari o qui li substitueixi o succeeixi.

L'interessat pot exercir els seus drets d'accés, rectificació, supressió, limitació, portabilitat i oposició al tractament per correu postal davant el Notari autoritzant, amb domicili a *. Així mateix, té el dret a presentar una reclamació davant una autoritat de control.

Les dades seran tractades i protegides segons la Legislació Notarial, la Llei orgànica 3/2018 de 05 de desembre de Protecció de Dades de Caràcter Personal i la seva normativa de desenvolupament, el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE i la Llei orgànica de protecció de dades personals tractats per a fins de prevenció, detecció, recerca i enjudiciament d'infraccions penals i d'execució de sancions penals. (Llei orgànica 7/2021, de 26 de maig).

ADVERTIMENT LINGÜÍSTIC. Es fa constar que el present document s'ha redactat en llengua catalana, d'acord amb l'article 14 de la llei del Parlament de Catalunya 1/1998, de 7 de gener de política lingüística i l'article 149 del Reglament Notarial. **ATORGAMENT I AUTORITZACIÓ.**

He llegit al testador aquest testament en veu alta, després d'advertir-lo del dret a llegir-lo ell mateix, del qual no fa ús i, un cop assabentat, dóna conformitat plena al text i el firma.

Jo, el Notari, DONO FE que conec a l'atorgant (*o que l'atorgant ha estat legalment identificat*), que s'ha observat la unitat d'acte, que el consentiment ha estat lliurement prestat tenint l'atorgant, al meu judici, discerniment necessari per a prestar lliurement aquest consentiment per l'íntegra comprensió del present instrument públic, que l'atorgament s'adequa a la legalitat i a la voluntat degudament informada del testador, que s'han observat totes les altres formalitats de la Llei i del contingut total d'aquest instrument públic, estès dos folis de paper notarial, número * i el següent (*o l'anterior*) en ordre correlatiu.

(Diligències referides al protocol electrònic)

DILIGÈNCIES D'INCORPORACIÓ i CONCORDANÇA DEL DOCUMENT N* / I DEL SEU DIPÒSIT.

En el mateix de l'autorització que precedeix, dono fe d'haver realitzat l'íntegra incorporació d'aquesta matriu al protocol electrònic i de la seva concordança amb el protocol en suport paper i així mateix dono fe del dipòsit amb signatura electrònica qualificada d'aquesta matriu en la seu electrònica del Consell General del Notari que em retorna el hash * corresponent a la matriu (algorisme); queda constància de tot això en el present i únic foli de paper timbrat notarial.

(Si hi ha altres actuacions posteriors que formin part del mateix número de protocol, caldrà practicar la pertinent diligència d'incorporació i acarament al protocol electrònic, amb referència del número i any de protocol a la qual la mateixa es refereix i la diligència de dipòsit i devolució de l'hash.)

7.2.3 Text paral·lel 3 (anglès)

Last Will and Testament

I, JOHN F. KENNEDY, JR., of New York, New York, make this my last will, hereby revoking all earlier wills and codicils. I do not by this will exercise any power of appointment.

FIRST: I give all my tangible property (as distinguished from money, securities and the like), wherever located, other than my scrimshaw set previously owned by my father, to my wife, Carolyn Bessette-Kennedy, if she is living on the thirtieth day after my death, or if not, by right of representation to my then living issue, or if none, by right of representation to the then living issue of my sister, Caroline Kennedy Schlossberg, or if none, to my said sister, Caroline, if she is then living. If I am survived by issue, I leave this scrimshaw set to said wife, Carolyn, if she is then living, or if not, by right of representation, to my then living issue. If I am not survived by issue, I give said scrimshaw set to my nephew John B.K. Schlossberg, if he is then living, or if not, by right of representation to the then living issue of my said sister, Caroline, or if none, to my said

sister Caroline, if she is then living. I hope that whoever receives my tangible personal property will dispose of certain items of it in accordance with my wishes, however made unknown, but I impose no trust, condition or enforceable obligation of any kind in this regard.

SECOND: I give and devise all my interest in my cooperative apartment located at 20-26 Moore Street, Apartment 9E, in said New York, including all my shares therein and any proprietary leases with respect thereto, to my said wife, Carolyn, if she is living on the thirtieth day after my death.

THIRD: If no issue of mine survive me, I give and devise all my interests in real estate, wherever located, that I own as tenants in common with my said sister, Caroline, or as tenants in common with any of her issue, by right of representation to Caroline's issue who are living on the thirtieth day after my death, or if none, to my said sister Caroline, if she is then living. References in this Article THIRD to "real estate" include shares in cooperative apartments and proprietary leases with respect thereto.

FOURTH: I give and devise the residue of all the property, of whatever kind and wherever located, that I own at my death to the then trustees of the John F. Kennedy Jr. 1983 Trust established October 13, 1983 by me, as Donor, of which John T. Fallon, of Weston, Massachusetts, and I are currently the trustees (the "1983 Trust"), to be added to the principal of the 1983 Trust and administered in accordance with the provisions thereof, as amended by a First Amendment dated April 9, 1987 and by a Second Amendment and Complete Restatement dated earlier this day, and as from time to hereafter further amended whether before or after my death. I have provided in the 1983 Trust for my children and more remote issue and for the method of paying all federal and state taxes in the nature of estate, inheritance, succession and like taxes occasioned by my death.

FIFTH: I appoint my wife, Carolyn Bessette-Kennedy, as guardian of each child of our marriage during minority. No guardian appointed in this will or a codicil need furnish any surety on any official bond.

SIXTH: I name my cousin Anthony Stanislaus Radziwill as my executor; and if for any reason, he fails to qualify or ceases to serve in that capacity, I name my cousin Timothy P. Shriver as my executor in his place. References in this will or a codicil to my "executor" mean the one or more executors (or administrators with this will annexed) for the time

being in office. No executor or a codicil need furnish any surety on any official bond. In any proceeding for the allowance of an account of my executor, I request the Court to dispense with the appointment of a guardian ad litem to represent any person or interest. I direct that in any proceeding relating to my estate, service of process upon any person under a disability shall not be made when another person not under a disability is a party to the proceeding and has the same interest as the person under the disability.

SEVENTH: In addition to other powers, my executor shall have power from time to time at discretion and without license of court: To retain, and to invest and reinvest in, any kind or amount of property; to vote and exercise other rights of security holders; to make such elections for federal and state estate, gift, income and generation-skipping transfer tax purposes as my executor may deem advisable; to compromise or admit to arbitration any matters in dispute; to borrow money, and to sell, mortgage, pledge, exchange, lease and contract with respect to any real or personal property, all without notice to any beneficiary and in such manner, for such consideration and on such terms as to credit or otherwise as my executor may deem advisable, whether or not the effect thereof extends beyond the period settling my estate; and in distributing my estate, to allot property, whether real or personal, at then current values, in lieu of cash.

7.2.4 Text parallel 4 (anglès)

Last Will and Testament

I, WALTER E. DISNEY, a resident of Los Angeles County, California, declare this to be my Last Will and revoke all former Wills and Codicils.

FIRST: I declare that I am married to LILLIAN B. DISNEY and that I have only two children, namely, DIANE DISNEY MILLER and SHARON DISNEY BROWN.

SECOND: It is my intention to dispose by this Will of my one-half (1/2) of the community property of my wife and myself and of all my separate property, if any. I do not undertake to dispose of my wife's one-half (1/2) of our community property.

THIRD: In the event that there shall be included in my estate any interest in any residential real properties (i.e., properties occupied by my wife and myself as our residence at the

date of my death or as one of several of our residences) I hereby grant to my wife, LILLIAN B. DISNEY, if she survives me, an option to purchase any one or more of such residential real properties. The purchase price for the residential real property purchased shall be its appraised value as shown in the Inventory and Appraisal for my estate, less the amount of any encumbrance on such residential real property. If my wife exercises this option to purchase she shall take such residential real property subject to any encumbrance existing against it at the date of my death and my estate shall not pay any such encumbrance. The purchase price for the residential real property purchased by my wife pursuant to the exercise of this option may be payable by her either in cash or in stock of Walt Disney Productions (or any successor corporation) at her option. In the event that my wife elects to pay for such residential real property in stock, the value of such stock for such purpose shall be the closing price for the stock on the New York Stock Exchange on the day preceding the day on which my wife obtains title to my interest in such residence pursuant to the provisions of this Article. The option granted hereunder must be exercised by my wife within six months of the date of my death. Any residential real property which is not purchased by my wife pursuant to the provisions of this Article shall augment the residue of my estate provided for under the terms of Article SIXTH below. In the event that any such residential real property is so purchased, the proceeds from the sale shall also augment the residue of my estate and be disposed of as provided in Article SIXTH below.

FOURTH: I give and bequeath to my wife, LILLIAN B. DISNEY, if she survives me by sixty (60) days, all of my tangible personal property and personal effects, including without limitation, all my household furniture, furnishings, silverware, books, paintings, works of art, automobiles, clothing, jewelry, miniatures, awards and all other similar items including all policies of insurance on such property. In the event that my wife does not so survive me I give and bequeath all of the property disposed of by this Article FOURTH in equal shares to my children if they both so survive me, or all to the survivor if only one of my children survive me. In the event that my wife and my children do not so survive me, the gift provided for in this Article FOURTH shall lapse and the properties disposed of under this Article FOURTH shall augment the residue of my estate.

FIFTH: I give, devise and bequeath the rest and residue of my property, real and personal, wherever located, including all failed and lapsed gifts, as follows:

1. Forty-five percent (45%) of such residue shall be distributed to LILLIAN B. DISNEY, HERBERT F. STURDY and UNITED CALIFORNIA BANK as Trustees, IN TRUST. Such Trust shall be known as the Disney Family Trust and shall be held and distributed as provided for in Article SIXTH below.

2. Forty-five percent (45%) of such residue shall be distributed to Disney Foundation as Trustee, IN TRUST. Such Trust shall be known as the Charitable Trust and shall be held and distributed as provided for in Article SEVENTH below. If all or any portion of the gift provided for in this Paragraph 2 shall be invalid by reason of Probate Code Section 41, or any other provision of law limiting, restricting or invalidating gifts to charity, such bequest shall be carried out to the extent permitted by law, and to the extent not so permitted shall go instead to the University of California.

3. Two and one-half percent (2-1/2%) thereof shall be distributed to LILLIAN B. DISNEY, HERBERT F. STURDY and UNITED CALIFORNIA BANK as Trustees, IN TRUST, for the benefit of MARJORIE DAVIS (hereby designated a life income beneficiary) and NANETTE DAVIS, GEOFFREY DAVIS and MELINDA DAVIS (hereby designated as remaindermen) to be held and distributed as a Residuary Trust as provided for in Article EIGHTH below.

4. Two and one-half percent (2-1/2%) thereof shall be distributed to LILLIAN B. DISNEY, HERBERT F. STURDY and UNITED CALIFORNIA BANK as Trustees, IN TRUST, for the benefit of DOROTHY DISNEY PUDER (hereby designated a life income beneficiary) and LINDA PUDER, DAVID PUDER and PAUL PUDER (hereby designated as remaindermen), to be held and distributed as a Residuary Trust as provided for in Article EIGHTH below.

5. Two and one-half percent (2-1/2%) thereof shall be distributed to LILLIAN B. DISNEY, HERBERT F. STURDY and UNITED CALIFORNIA BANK as Trustees, IN TRUST, for the benefit of RUTH FLORA BEECHER (hereby designated a life income beneficiary) and THEODORE BEECHER (hereby designated a remainderman) to be held and distributed as a Residuary Trust as provided for in Article EIGHTH below.

6. Two and one-half percent (2-1/2%) thereof shall be distributed to LILLIAN B. DISNEY, HERBERT F. STURDY and UNITED CALIFORNIA BANK, as Trustees, IN TRUST, for the benefit of PHYLLIS BOUNDS (hereby designated a life income beneficiary) and ALEXANDRA DETIEGE, VICTORIA DETIEGE and CLANCY

DETIEGE (hereby designated as remaindermen) to be held and distributed as a Residuary Trust as provided for in Article EIGHTH below.